de Panorama
Rebellenclub
WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 49 — 7 DECEMBER 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA
5 ct.

„Hulde aan het bruidspaar"

HET GERSTEBROODJE

In een der schoonste en rijkste streken van Afrika woonde een wijze koning. Veertig jaar lang had hij zijn volk reeds bestuurd en al die tijd had er vrede en welvaart geheerst in zijn gewesten. Nu werd hij oud en moe en hij verlangde van de zware regeringstaak ontheven te worden om een rustige levensavond te genieten. Helaas had het lot hem geen zoon geschonken, die hem op de troon kon opvolgen. Hij had enkel twee dochters, Buganda en

Miranda, die beiden wijd en zijd beroemd waren om hun schoonheid.

Nu leefde er in een naburige nederzetting een jonge edelman, van wie verhaald werd dat hij sterk en schoon was en tevens wijs en bezadigd boven zijn jaren. Meermalen reeds had koning Balthazar hem horen roemen en in gedachten had hij hem reeds uitgekozen als de stut en de steun van zijn oude dag. Op zekere dag besprak hij de zaak met zijn ministers. Eenparig keurden dezen het besluit van hun koning goed en men besloot een gezantschap naar de jonge prins te zenden om hem de regering aan te bieden en tevens de hand van 's konings oudste dochter.

Hariman, zo heette de jonge prins, toonde zich zeer erkentelijk voor de eer, die hem te beurt viel. In eenvoudige, doch welgekozen woorden dankte hij de koning en zijn raadslieden voor het vertrouwen, dat zij in hem stelden. Hij smeekte echter om één gunst: te mogen huwen met diegene der beide prinsessen, die hem de meeste liefde zou toedragen. Deze gunst stond men hem gaarne toe en er werd besloten dat allereerst Buganda, de oudste, naar Assoean, de woonplaats van Hariman, zou komen, om kennis met hem te maken.

Dagenlang heerste daarop grote drukte in het paleis van koning Balthazar, want prinses Buganda wilde met pracht en praal en met schone geschenken bij Hariman aankomen.

Toen het ogenblik van vertrek was aangebroken, nam Buganda afscheid van haar vader, de koning, en van haar zuster, Miranda, die haar beiden het beste toewensten, en nam plaats in de draagstoel, die door vier negers gedragen werd. In haar gevolg waren enige dragers, die op hun hoofden in een mand een aantal geschenken met zich meedroegen: twee kostbare geweven doeken, een paar bijzonder mooie advocaatvruchten en een schitterende edelsteen.

Toen zij enige kilometers in het land van Hariman hadden afgelegd, kwam een oude vrouw, die een zakje aan de hand droeg, de stoet tegemoet. Zij was zeer schamel gekleed en het weinige wat zij droeg was gescheurd en verrafeld.

„Schone prinses," zei ze, „zie toch eens naar mijn armoe. Ge kunt toch niet voorbijgaan zonder mij een van die schone gewaden te geven, die uw drager in zijn mand meevoert. Ik heb hier een zakje gerstemeel. Dat wil ik u gaarne geven in ruil voor kleding."

„Het spijt me erg," zei de prinses, „maar deze gewaden neem ik mee om ze ten geschenke te geven aan prins Hariman, wiens bruid ik hoop te worden."

Het vrouwtje liet de uitgestrekte hand zakken.

„Helaas," zei ze, „ik had u graag dit gerstemeel gegeven in ruil voor een kledingstuk. Maar nu zal ik er dan maar mee naar de markt gaan."

Het vrouwtje ging daarop verder en de stoet zette zich weer in beweging.

Na een poosje zagen zij een oude man aan de kant van de weg, die blijkbaar uitgeput was van vermoeienis. Toen hij de stoet zag naderen, haalde hij een flesje olie te voorschijn en sprak tot de prinses:

„Schone prinses, ik zie dat gij zulke heerlijke advocaatvruchten met u meevoert. Schenk mij er één van in ruil voor mijn flesje olie: ik zou er zo van opknappen.

Maar prinses Buganda fronste de wenkbrauwen: „Waarom ruilt gij uw olie niet voor een kruikje bananenbier? Dat zal u evenzeer goed doen. Mijn advocaatvruchten kan ik u niet geven, want ze zijn voor mijn aanstaande gemaal."

De grijsaard sprak haar niet tegen. Hij boog het hoofd en vervolgde zijn weg, en ook de dragers stapten weer aan.

Toen zij de woonplaats van Hariman naderden, zagen zij plotseling langs de weg enige mensen, die een zeer klein kindje droegen van nauwelijks één week oud.

„Gelukkig dat gij hier langs komt, schone prinses," zeiden zij tot Buganda, „deze kleine jongen is door zijn ouders te vondeling gelegd, omdat zij geen geld hebben om hem groot te brengen. Schenk hem die schone edelsteen, die uw drager in zijn mand draagt, in ruil voor dit zakje zout, dan kan hij nog opgroeien tot een flinke jongeman."

Maar prinses Buganda antwoordde: „Ginds in de stad wacht mijn heer gemaal. Ik wil hem deze kostbare steen schenken als een tastbaar bewijs van mijn liefde."

De zon was reeds lang over haar hoogste punt heen, toen zij de stad bereikten. Talrijke mensen liepen te hoop en stelden zich op langs de straten, waar de stoet voorbijtrok. Zo kwam prinses Buganda aan bij het paleis van Hariman.

Tot hun grote verbazing was de jonge prins echter niet ter begroeting aanwezig. Er was alleen een oude dienstmaagd.

„Schone prinses," zei zij, „prins Hariman heeft zich ter jacht begeven. Over enige uren hoopt hij met buit beladen terug te keren. Het enige wat hij van u verlangt is, dat gij een klein gerstebrood zult bakken voor het avondmaal, dat hij met u wil gebruiken."

„Goed," zei Buganda, „breng mij maar wat gerstemeel, olie en een beetje zout, dan zal ik een heerlijk gerstebroodje bakken."

„Gerstemeel is hier erg zeldzaam, prinses," zei de dienstmaagd, „wij hebben het hier in het paleis niet; maar ik heb wel tarwemeel voor u en melk voor een tarwebrood."

„Dat lijkt me ook veel beter," zei Buganda; en zij bakte een tarwebrood.

Eindelijk kwam prins Hariman terug van de jacht. Prinses Bugan-

da trad op hem toe. Zij wilde hem verrassen met de schone geschenken die zij bij zich had.

Maar prins Hariman toonde zich zeer bedroefd: „Waar is het gerstebroodje?" vroeg hij. „Ik hecht zoveel waarde aan dat gerstebroodje. Hebt u mijn gezanten dan niet ontmoet?"

Buganda barstte in snikken uit. Zij begreep dat ze onverstandig was geweest en dat haar kans op een huwelijk met prins Hariman verkeken was. Beschaamd klom zij weer in haar draagstoel en gaf zwijgend het teken tot de terugtocht. Toen de stoet weer bij het paleis van koning Balthazar aankwam, sloop zij naar haar kamer en sprak met niemand over hetgeen er gebeurd was.

Nu was het de beurt aan Miranda, de jongste van de beide zusters.

De volgende morgen zou zij vertrekken. Zij kreeg dezelfde dragers en dezelfde geschenken mee, die Buganda had meegehad.

Even over de grenzen kwam opnieuw het oude vrouwtje de stoet tegemoet en smeekte prinses Miranda om een kledingstuk in ruil voor het gerstemeel, dat zij bij zich droeg.

„De kleren, die ik bij me heb, zijn feitelijk voor prins Hariman," zei Miranda, „maar als hij zelf hier was zou hij u zeker geen kledingstuk weigeren." En zij beval haar kamenier het vrouwtje het kostbare gewaad en de omslagdoek te geven. In ruil ontving zij het zakje gerstemeel.

Enige kilometers verder kwam de stoet voorbij de oude man. Die hief zijn flesje olie omhoog en wilde het ruilen met Miranda voor een van haar heerlijke advocaatvruchten.

„Je brengt mij een beetje in verlegenheid," zei de prinses. „Ik heb ze bij me om ze aan prins Hariman ten geschenke te geven. Maar ik geloof zeker, dat prins Hariman ook graag een ander een genoegen zal doen."

De oude man kreeg de vruchten en schonk Miranda zijn flesje olie.

De stoet zette zich opnieuw in beweging. Juist toen men Assoean naderde, zag prinses Miranda het groepje mensen langs de weg met de kleine vondeling. Toen zij verteld hadden hoe de zaken stonden met het kleintje, was prinses Miranda diep ontroerd. Aanstonds beval zij een der officieren van de lijfwacht om hun de kostbare edelsteen te geven. „Ik zal het prins Hariman wel uitleggen," zei zij.

„Wij zijn u heel dankbaar, schone prinses," zeiden de mensen. „Aanvaard van ons dit zakje zout. Misschien kan het u te pas komen."

De stoet trok weer verder en Miranda legde het zakje zout bij het gerstemeel en de olie. Daarop keek ze vol spanning naar de stad, die zij nu binnentrokken. De inwoners waren weer te hoop gelopen. Tussen twee hagen van juichende mensen door bereikte Miranda de woning van de prins.

Daar was echter niemand thuis dan de oude dienstmaagd, die Miranda uit de draagstoel hielp en haar in de zitkamer van de prins bracht.

„Prins Hariman zal over enige uren terugkeren van de jacht, schone prinses," zei ze, „en hij heeft graag dat u in die tussentijd een gerstebroodje voor hem bakt. Het vuur heb ik in de keuken al voor u aangemaakt."

„Hebt u misschien wat gerstemeel voor me?" vroeg Miranda.

„Tot mijn spijt hebben we het niet in huis," zei de dienstmaagd; „gerstemeel is hier erg zeldzaam."

Meteen dacht Miranda aan het zakje in de draagstoel.

„Ach, dat is waar ook," zei ze, „toevallig heb ik het zelf bij me: ik heb onderweg een vrouwtje ontmoet, dat me gerstemeel gegeven heeft, en ik heb olie gekregen van een oude man en zelfs het zout heb ik onderweg van enige mensen ontvangen."

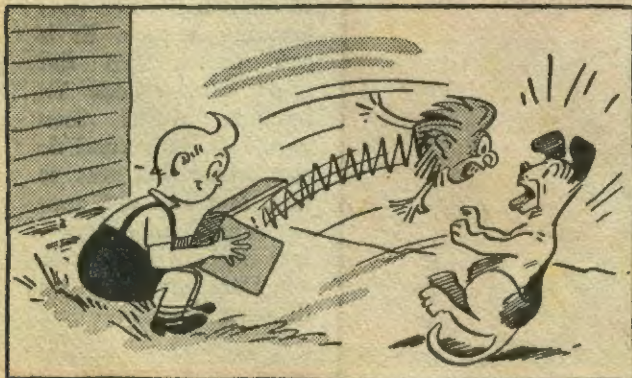
Toen de zon onderging kwam prins Hariman thuis. Zijn voetstappen dreunden in de gang. Schuchter ging Miranda hem tegemoet om hem te begroeten. Zij wilde hem maar aanstonds vertellen van de geschenken, die zij voor hem had meegebracht en die ze onderweg had weggegeven.

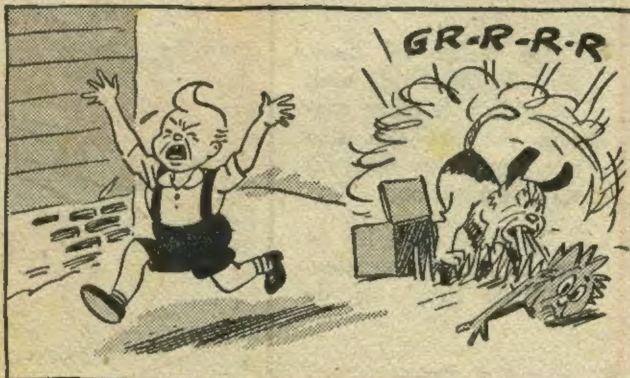
Maar Hariman snoof de lucht van het gerstebroodje. „Ha," zei hij, „ik ruik het al: je hebt een gerstebroodje voor me gebakken. Het meel, dat je daarvoor nodig had, heb je alleen kunnen krijgen, doordat je medelijden hebt gehad met een oud vrouwtje. De olie, die je nodig had, heb je gekregen, doordat je een oude man geen vruchten kon weigeren, en het zout is je geschonken, omdat je een klein kindje niet kon laten omkomen. Ik ben je heel dankbaar voor dit gerstebroodje. Dat je het hebt kunnen bakken, is voor mij een treffend bewijs, dat je een goed hart hebt en ook mij waarachtige liefde zult toedragen."

Daarop nam prins Hariman prinses Miranda in zijn armen en vroeg haar ten huwelijk. En voor de bruiloft vierde men negen dagen feest.

M. S.

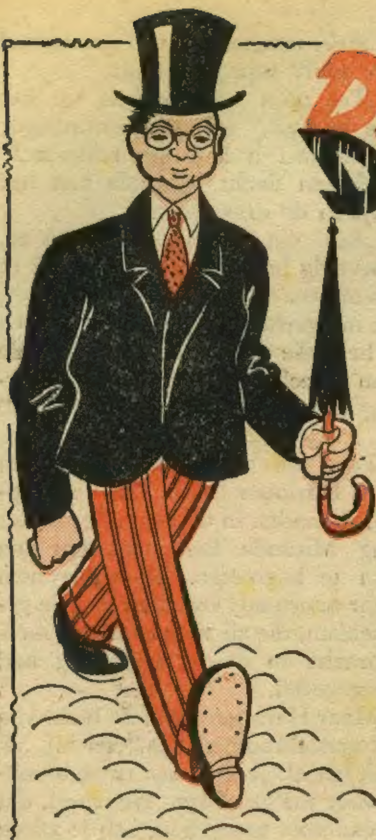
UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

DE SPIEGEL

DE SPIEGEL

Jokodokus was professor.
Hij had heel veel gestudeerd.
Hij sprak vijfentwintig talen
En zei nooit een woord verkeerd.

Maar ondanks zijn grote wijsheid
Had hij toch nog een gebrek,
En dat was bij zo'n geleerdheid
Zonderling en wel wat gek.

Hij vergat heel gauw gezichten
En zei: „Ken ik u misschien?"
Tegen iemand, die hij pas nog
Op zijn kamer had gezien.

Zijn familie en zijn vrienden
Waren er al aan gewend,
En ze noemden steeds hun namen,
Of hij ze nooit had gekend.

Op een dag kwam Jokodokus
Later dan gewoonlijk thuis.
Hij keek even in de spiegel
En zei: „Ho, ik ben abuis.

Die mijnheer daar, met die hoed op,
Is een vreemde, heel beslist.
'k Zal maar gauw van hier vertrekken:
'k Heb me in de deur vergist...."

M. F. K.

LEERRIJKE LESSEN

De leeuw, de ezel en de vos

Dit drietal ging eens samen op jacht. Voordat ze begonnen, kwamen ze overeen om de buit, wat dat ook mocht zijn, in drie gelijke stukken te verdelen. Toen stormden zij er op los. Ze slaagden er zowaar in een grote eland te doden en de leeuw zei tegen de ezel: „Geef ons elk ons deel."

De ezel liet het zich geen tweemaal zeggen en denkend aan wat ze hadden afgesproken, deelde hij de buit in drie stukken, die precies even groot waren.

De leeuw zei niets. Hij bekeek de ezel, schudde zijn dikke manen en met een slag van zijn klauw sloeg hij de ezel morsdood.

Toen verzocht hij de vos de buit te verdelen.

„Best, sire," zei de vos.

De vos legde voor zichzelf slechts een heel klein stukje opzij. Wat vel en benen.

En de leeuw glunderde van plezier en likkebaardde van verlangen.

„Wel, wel, wel, vriend vos," zei hij, „wie heeft je toch zo goed geleerd om een buit redelijk te verdelen?"

„Een ezel, sire," zei de vos. „Hij leerde mij precies, hoe ik het niet moest doen. Dank zij de fout, die hij maakte, wist ik net op tijd, hoe ik te werk moest gaan."

Zo gaat het ook in het leven. Als Henkie of Miesje ondeugend zijn of brutaal en straf krijgen, weten Loesje en Ted wel dat ze dat liever niet moeten doen, als ze 't prettig willen hebben en niet hetzelfde lot willen delen. Grote mensen noemen dat: ervaring opdoen. Er is een spreekwoord dat zegt: door schade en schande wordt men wijs. Dat ondervond de ezel, maar het was te laat. Het kan ook zonder schade en schande. Dat begreep de slimme vos. Daarom: jullie ogen de oren open.

ONZE WONDERE WERELD

EEN ZEE VAN PLANTEN EN WIEREN

DAT IS DE SARGASSOZEE IN DE ATLANTISCHE OCEAAN; EEN DIK TAPIJT VAN DRIJVEND WIER MET EEN OPPERVLAKTE VAN 8 TOT 9 MILLIOEN VIERKANTE KILOMETER.

KLEINE KRABBEN, DIE IN DAT WARNET VAN ALGEN EN WIEREN WONEN EN DEZELFDE KLEUR HEBBEN ALS DE PLANTEN WAAROP ZE LEVEN.

DRIE VAN DE MEEST VOORKOMENDE WIERSOORTEN. DE BALLETJES ZIJN DRIJFBALLONNETJES.

PLAATS WAAR DE ALEN KUIT SCHIETEN. HIER WORDEN DE ALEN VAN DIE LANDEN GEBOREN, WAARVAN DE KUSTEN ZIJN AANGEGEVEN MET DIKKE LIJNEN.

DE IN HET WIER LEVENDE PADVIS HEEFT ER EEN HANDJE VAN OM ZICH ZODANIG TE CAMOUFLEREN, DAT HIJ HAAST NIET TE ZIEN IS.

DE KINDERKAMER VAN DE PALINGLARVEN. HIER ONTWIKKELEN ZE ZICH BIJ DUIZENDEN EN DUIZENDEN VOORDAT ZE HUN WEG ZOEKEN NAAR ONZE KUSTEN

DE VLIEGENDE HOLLANDER

De zee heeft veel legenden opgeleverd, vreemde, fantastische verhalen, waaraan de mensen tegenwoordig nauwelijks of helemaal geen geloof meer hechten. Een van de merkwaardigste van deze legenden is wel die over het schip, dat later van de zeelieden de naam kreeg van het spookschip De Vliegende Hollander en waarover de Nederlandse kapitein Joost van der Decken het bevel voerde.

Deze Joost van der Decken was een ruwe zeeman, een, die altijd raasde en tierde en nimmer een vriendelijk of waarderend woord over had voor zijn minderen. Toch had hij steeds weer de beschikking over voldoende ervaren zeelieden. Hoe dat kwam? Van der Decken stond in dienst van de Oost-Indische Compagnie en de directeuren van deze maatschappij betaalden graag hoge bedragen aan kapiteins, die snelheid uit hun schepen wisten te halen. En, het moet gezegd worden, dit kón Van der Decken. Daarom kon hij op zijn beurt grote gages betalen aan de matrozen, die bij hem aanmonsterden, en het geld trok de zeelieden steeds weer aan.

Op een dag, het was Goede Vrijdag, had Joost van der Decken het plan opgevat uit te zeilen voor een nieuwe reis naar de Oost. Men raadde hem aan met uitvaren te wachten, tot de feestdagen van Pasen voorbij waren, want, zo zei men, wie in deze dagen uitvoer, kon geen zegen op zijn reis verwachten. Maar Van der Decken lachte de mensen uit en vertrok op de dag, die hij had vastgesteld.

Aan het begin van de reis had men te kampen met een dikke mist, die in het Kanaal hing, waardoor men genoodzaakt was zeil te minderen in verband met het gevaar van een aanvaring. De kapitein was woedend over deze tegenslag en de stemming aan boord was verre van opgewekt. Eindelijk trok de mist op. Maar een nieuwe slag trof het schip. De gevreesde scheurbuik was namelijk aan boord uitgebroken. Van der Decken liet alle zeilen bijzetten om zo spoedig mogelijk Guinea in West-Afrika te bereiken, waar men verse levensmiddelen hoopte in te nemen. Voordat het schip daar echter aankwam, waren reeds vijf leden der bemanning aan de ziekte overleden.

Nabij Kaap de Goede Hoop veranderde plotseling de felle bries, die er tot nu toe had gestaan, in een zware storm, die in hevigheid toenam naarmate men zuidelijker voer. De golven beukten het schip en slingerden het heen en weer, terwijl de felle rukwinden de zeilen in flarden dreigden te scheuren. De kapitein beval daarom de zeilen te reven. Inmiddels was 't schip een eind Kaap de Goede Hoop in zuidelijke richting gepasseerd en Van der Decken probeerde nu de Kaap te omzeilen, hetgeen niet wilde gelukken. Het scheepsvolk was tenslotte totaal uitgeput. Zij gingen naar hun kapitein en verzochten hem het roer te wenden en te wachten met de Kaap te ronden, totdat de storm enigszins geluwd was. Van der Decken ontstak in woede en in plaats van het verzoek van zijn bemanning in te willigen, liet hij zijn zeilen bijzetten. De toestand werd onhoudbaar en de ondergang van het schip scheen nabij.

Opnieuw ging de radeloze bemanning, nu onder leiding van hun stuurman, naar de kapitein om hem nogmaals te verzoeken de steven te wenden. Een laaiende drift maakte zich van Van der Decken meester. Zijn ogen puilden uit hun kassen en het schuim stond hem op de lippen. Voordat iemand er op verdacht was, greep de woeste kapitein zijn stuurman beet en smeet hem voor de ogen van de overige bemanning overboord in de kokende golven.

En toen gebeurde het wonderbaarlijke!

In de dreigende, zwarte wolkengevaarten verscheen een verlicht sterrenkruis. De gehele bemanning knielde ontroerd. Maar niet de kapitein. Hij trok zijn pistool om op het kruis te schieten, maar hiertoe kwam hij niet. De hand, waarin hij het pistool hield geklemd, viel slap, als was zij door iets getroffen, langs het lichaam neer en het pistool kletterde op het dek. De woede van de barbaarse kapitein kende nu geen grenzen meer.

Boven het geweld van de storm uit schreeuwde hij: „Wij minderen geen vaart en wij keren niet terug. Wij varen door, al was het tot de dag, waarop de wereld vergaat!!!"

Toen hoorde men een stem: „Zo zúlt gij, Joost van der Decken!"

Sinds die nacht zou het schip almaar varen in de nabijheid van de Kaap de Goede Hoop en tegen zware stormen worstelen, zonder er ooit in te slagen de Kaap te omzeilen. **A. v. V.**

WAT ZEGT MIJN NAAM?

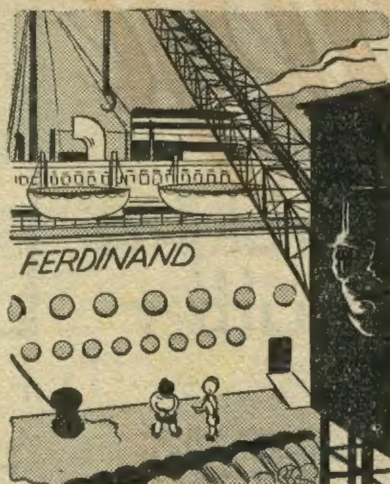
De jongens begonnen echt schik in het geval te krijgen. Eerst waren het hun eigen voornamen, waarvan ze de betekenis wilden weten, daarna waren het die van vader en moeder, broers en zusjes. Nu waren ze al zo ver, dat ze geen naam konden tegenkomen, of meester kwam er aan te pas.

Evert was naar de stad geweest en daar had hij aan een der kaden een schip gemeerd zien liggen, dat op de boeg de naam Ferdinand droeg. Hij herinnerde zich, dat hij die naam op school wel meer had gehoord; meester had van verscheidene Ferdinands verteld, die keizer geweest waren, onder anderen een broer van Karel de Vijfde. Het was ook een Ferdinand, Ferdinand van Aragon namelijk, die de eerste koning was van het verenigde Spanje. Ook nog in deze eeuw waren er Ferdinands koning. Een Ferdinand van Hohenzollern was koning van Roemenië en een Ferdinand van

FERDINAND

Saksen-Coburg koning van Bulgarije. Reden genoeg voor Evert om aan meester te vragen, wat die naam betekende.

„Ferdinand," aldus meester Dierx,

„is een van die namen, waaraan verschillende betekenissen worden toegekend. Zo las ik: kloek beschermer en stoutmoedig krijgsman, zonder dat mij duidelijk is geworden, waar men die betekenissen vandaan heeft gehaald. Een wetenschappelijk volkomen verantwoorde afleiding is die van de twee Oudgermaanse woorden fardi: vaart, reis, en nanthi, moedig voorwaarts gaan, wagen, waarvan het achtervoegsel nand: kloek, moedig. Ferdinand betekent dan: kloek, moedig, flink op de vaart.

Je zei, dat je de naam Ferdinand op een schip had aangetroffen, Evert. Wel, ik vind dat de naam Ferdinand — kloek op de vaart — voor een schip lang niet slecht gekozen is."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

KAREL DE STOUTE en de SCHUTTERS VAN HOORN

Het was tegen het eind van 1474. Karel de Stoute belegerde sinds enige maanden de stad Nuis tegenover Dusseldorf. Van alle zijden werd hij door vijanden bedreigd, maar Karel wilde Nuis niet loslaten. Hij trok een steeds grotere macht bijeen. Ook uit de Hollandse steden rukten schutters en poorters naar Nuis. Het waren bonte troepen en de belegerden hadden geen ongelijk toen ze riepen: „Nu zal het gaan winteren, want de bonte kraaien zijn gekomen." Kort daarna gebeurde het, dat de hertog zelf de ronde deed om te zien of er overal goed wacht werd gehouden. Hij vermomde zich en, begeleid door twee pages, ging hij op weg.

Verschillende wachten hadden hem al ongehinderd laten voorbijgaan, zonder dat hij zich bekend maakte. Eindelijk kwam hij bij de schutters van Hoorn en meende eveneens voorbij te lopen, maar de wacht hield hem staande en vroeg wie hij was. Daar hij zich niet bekend wilde maken, „smeten die van Hoorn hem van zijn paard en zouden hem nog erger toegetakeld hebben, als de pages niet geroepen hadden: houdt op, het is de hertog."

Zulke kerels bevielen Karel. Hij roemde hun kloekheid en wakkerheid en gebood de volgende morgen, dat zij hun tenten moesten opslaan naast de zijne. Het hele leger was verbaasd over de grote eer, welke de hertog bewees aan de schutters van Hoorn, omdat ze hem bij zijn kraag hadden gepakt en van het paard hadden gesmeten!

KAREL DE STOUTE

Maggie, de zigeunerin, heeft Vonkje ontvoerd om haar te laten optreden in een circus. Maar Jackie, Jantha en Lola hebben haar gevolgd en weten haar te bevrijden.

1 Gelukkig weten de meisjes en Jackie van het circusterrein af te komen, voordat Maggie merkt, dat Vonkje weg is. „Hartelijk dank, jullie allemaal, hoor," zegt Vonkje, „dat jullie me bevrijd hebt."

2 De meisjes zijn nu terug op school en terwijl ze in de speelzaal zijn, komt Amy Vincent binnen en zegt tegen Vonkje, dat ze dadelijk bij juffrouw Barry moet komen. Vonkje vraagt zich af, of ze misschien iets verkeerds gedaan heeft.

3 In de kamer van juffrouw Barry staat een Indiaans meisje. „Dit is Cheta, Vonkje," zegt juffrouw Barry. „Ze komt op onze school en ik had graag, dat je een beetje naar haar omkeek." „Best, juffrouw Barry," zegt Vonkje. „Ik zal haar helpen uitpakken."

4 „Kom maar mee, Cheta," zegt Vonkje vriendelijk, terwijl ze Cheta's koffer oppakt en haar voorgaat naar de slaapzaal. Cheta vindt alles erg vreemd, maar door Vonkje's hartelijkheid voelt ze zich al gauw op haar gemak.

5 „Ik zal je helpen je kleren op te hangen," zegt Vonkje, zodra Cheta haar koffer geopend heeft. Als Cheta een prachtige sjaal te voorschijn haalt, geeft zij die aan Vonkje met de woorden: „Voor jou, omdat je zo lief voor me bent."

6 „O, wat mooi!" roept Vonkje uit. „Die kan ik dragen bij mijn Indiaanse dans." Juist wil ze de sjaal passen, als ze van beneden geroepen wordt. „Ik zal hem even over de stoel hangen, Cheta," zegt ze. „Ik kom dadelijk terug."

7 Bij haar terugkomst is Jantha, die nieuwsgierig is naar de sjaal, bij haar. Maar de sjaal is weg. Vonkje begrijpt er niets van. „Ik heb hem een paar minuten geleden pas over deze stoel gehangen," zegt ze.

DOFTARI, DE WAKKERE

OOSTERS VERHAAL
DOOR J. TOEBOSCH

Doftari was een arme dorpsjongen, die na de dood van zijn ouders naar de stad Bagdad was getrokken in de hoop daar een betrekking te vinden. Maar dit bleek niet gemakkelijk te gaan, want overal werd hij afgewezen. Zo bevond hij zich op een avond, hongerig, doodmoe en zonder een penning op zak, in een stille straat en voelde zich nu zó ongelukkig, dat hij opeens in tranen uitbarstte.

Een heer, die voorbijkwam, vroeg hem, wat er aan scheelde, en nu vertelde Doftari, hoe 't met hem gesteld was.

„Misschien kan ik je helpen," zei de heer. „Ik ben de koopman Obeida. Je bevalt me en je kunt dadelijk bij me in dienst komen. Over 't loon praten we later. Vind je dat goed?"

't Is te begrijpen, dat Doftari dit voorstel gaarne aannam. Obeida ging nu met hem een menigte straten door, tot hij bij een oud huis in een afgelegen buurt kwam. 't Was intussen al duister geworden, zodat Doftari van de omgeving niets meer onderscheiden kon. Obeida ging met hem naar binnen, zette hem een flink maal voor en bracht hem daarna naar een kamertje, waar een goed bed stond.

Doftari ging naar bed, maar hoe vermoeid hij ook was, hij kon de slaap niet vatten. Hij voelde zich ongerust. Wat 't was, dat wist hij zelf niet, maar er was iets in zijn meester, dat hem niet beviel. Zijn blijdschap, dat hij eindelijk een betrekking gevonden had, was voorbij en 't speet hem nu bijna, dat hij met Obeida was meegegaan.

Een paar uur had hij zo gelegen, toen hij hoorde, dat buiten op een deur geklopt werd. Even later zag hij licht schijnen en hoorde hij een deur openen. Dat kwam hem op dat uur vreemd voor .... Daar wilde hij meer van weten .... Hij stapte uit bed, keek voorzichtig door het venster naar buiten en zag nu een gang, die door een poortje van de straat gescheiden was, waarbij Obeida stond met een lantaren in de hand. En nu zag hij enige mannen, die zakken naar een schuurtje droegen, dat aan 't andere einde van de gang lag, en die wat later weer heengingen, waarna Obeida het poortje sloot.

Doftari ging weer naar bed. Wat hij daar gezien had, was niet in orde; die zakken bevatten gestolen goederen, dat had hij dadelijk begrepen. Hij was dus in een dievenhol terechtgekomen .... Wat nu te doen? Zijn plan was spoedig klaar. Hij zou zich houden, of hij van niets wist wanneer zijn meester weg was, er stil vandoor gaan en de eerste politiedienaar, die hij ontmoette, waarschuwen. Met dit plan sliep hij in.

De volgende morgen gaf Obeida hem een goed ontbijt en zei toen, dat hij uit moest en de hele dag weg zou blijven. Hij zei hem, wat hij in huis te doen had, wees hem een kast, waarin hij het nodige eten kon vinden, en ging daarna heen.

Doftari wachtte ongeveer een uur. „Nu zal ik maar eens zien, dat ik weg kom," zei hij toen bij zichzelf, en ging naar de voordeur. Maar die bleek stevig gesloten. Nu naar de achterdeur. Ook gesloten .... Dan maar eens met een venster geprobeerd .... Mis, hoor! Alle vensters waren van dikke, ijzeren tralies voorzien .... Hij was als in een gevangenis opgesloten .... ! Maar misschien was er wel een of ander gereedschap, waarmee hij een deur of raam kon openbreken .... Hij zocht en zocht .... niets te vinden ....

Hij keek door een venster naar buiten. Juist tegenover 't huis zag hij een groengeverfde schutting en daarachter een verwaarloosd tuintje met een viertal bomen en verder niets dan half ingevallen huizen. In de hele buurt scheen geen mens te wonen; niemand kwam hier voorbij. 't Was een hopeloze toestand.

Het werd nu echter tijd met het werk te beginnen, want er was in het huis heel wat te doen. Doftari ging dus aan de slag, het werk vlotte goed en toen Obeida tegen de avond thuiskwam, was alles tot in de puntjes gedaan.

Zo ging er een week voorbij. Doftari werkte de hele dag en ging des avonds vroeg naar bed, zodat hij weinig met Obeida in aanraking kwam. Een paar keer werd 's nachts nieuwe voorraad in het schuurtje gebracht. Ook scheen er een nachtfeest te zijn, want uit zijn slaapvertrek hoorde Doftari, dat het er in huis lustig toeging.

Op een avond kwam Obeida veel later dan gewoonlijk thuis. „Doftari," zei hij, „tot nu heb je niets anders gedaan dan wat huiswerk, maar nu heb ik ander werk voor je.

JONGEN

Wat dat is, zal je wel zien. We gaan er zo dadelijk samen op uit. Maar eerst heb ik je wat te zeggen. Probeer niet, er onderweg vandoor te gaan. Ik houd je steeds in het oog en bij de minste verdachte beweging gaat deze dolk dwars door je heen! Je bent dus gewaarschuwd."

Doftari had 't al begrepen: Obeida wilde ergens inbreken en hij moest daarbij helpen. Maar dat zou hij in geen geval doen. 't Zou echter gevaarlijk zijn, dit nu te zeggen. Hij moest voorzichtig zijn en de kans afwachten....

„Waarom zou ik weglopen, heer?" vroeg hij met een onnozel gezicht. „Ik heb 't hier immers best en waar zou ik heen gaan?"

„Dat is verstandig gesproken," zei Obeida. „En nu zullen we gaan."

Buiten gekomen, nam hij Doftari bij de arm en zo gingen ze verscheidene straten door. Bij een klein, sierlijk huis in een deftige buurt hield hij halt.

„Hier moeten we zijn," zei hij. „De heer, die hier woont, is een oude, schatrijke man. Deze nacht is hij alleen thuis. Luister nu goed, wat je te doen hebt. Zie je dat kleine, open venster? Voor jou is het net ruim genoeg. Je kruipt er door, komt dan in de gang en maakt de deur open. Ze is alleen met een grendel gesloten. Voor de rest zorg ik. Heb je me begrepen?"

„Ja, heer."

„Maar voor 't geval, dat je daar binnen eens lawaai zou willen maken, zal ik eerst een dun maar heel sterk touw om je hals binden," ging Obeida voort. „Het andere eind houd ik vast. Ik waarschuw je dus, dat je geen domme streken uithaalt."

Hij haalde nu uit zijn zak een lang, opgerold touw, maar moest daarbij de jongen even loslaten.

„Nu of nooit!" dacht Doftari, en tegelijk gaf hij de bandiet een geweldige vuistslag in 't gezicht. Deze raakte daardoor een ogenblik van zijn stuk en daarvan maakte de jongen gebruik om, zo hard hij kon, op de loop te gaan, terwijl hij onophoudelijk luidkeels om hulp riep. Woedend snelde Obeida hem na en reeds was hij op het punt hem in te halen, toen een politieagent, die het geroep gehoord had, uit een zijstraat te hulp snelde.

„Grijp die man!" riep Doftari. „Hij is een dief en inbreker!"

De agent wilde Obeida gevangennemen, maar nu trok de bandiet, die geen uitweg zag, zijn dolk en wilde de agent te lijf. Maar met een snelle beweging van zijn stok sloeg deze hem het wapen uit de hand en greep hem daarna vast. Obeida was echter zeer sterk en misschien zou hij tenslotte baas gebleven zijn, als niet een tweede agent er bij gekomen was. Nu was hij weldra overmand, en geboeid werd hij naar de gevangenis gebracht. Daarna gingen de agenten met Doftari naar het politiebureau om hun chef verslag uit te brengen.

Natuurlijk moest nu Doftari zijn hele geschiedenis vertellen. „Ik denk," zei de politiechef, toen hij alles gehoord had, „dat die koopman Obeida, zoals hij zich noemt, het hoofd is van een bende, die de laatste tijd Bagdad onveilig maakt. Wisten we nu maar, waar dat huis lag. Obeida zal, als hij ondervraagd wordt, zeker een verkeerd adres opgeven en terwijl we daar zoeken, hebben zijn helpers kans de buit in veiligheid te brengen. Kunt ge niet enige aanduiding geven?"

Doftari dacht even na. „Tegenover 't huis is een groengeverfde schutting en daarachter een tuintje met vier bomen," zei hij toen. „Maar verder weet ik niets."

„Dan zal ik het wel vinden," zei de oudste van de twee agenten. „Ik dien al meer dan dertig jaar en ken alle hoeken en stegen van Bagdad."

Er werd nu besloten, zo spoedig mogelijk werk van de zaak te maken. De politiechef stelde nog enige flinke agenten beschikbaar en zodra het dag geworden was, trok men er op uit. Reeds was men vergeefs in enige straten geweest, toen Doftari opeens uitriep: „Hier moeten we zijn! Dit is de schutting en dit het huis met de tralies voor de vensters, en dit het poortje!"

Daar de agenten van de nodige gereedschappen voorzien waren, kostte het niet veel moeite, 't poortje te openen. Men kwam nu in een gangetje en daarna in een schuurtje, dat een grote voorraad gestolen goederen bleek te bevatten. Ook in de kelder en de kamers van het huis werd nog veel gevonden.

Voor de politiechef gebracht, noemde Obeida al zijn medeplichtigen, die nu terstond gevangengenomen werden. Allen werden tot zware straffen veroordeeld.

Je begrijpt, dat de heer, bij wie Obeida had willen inbreken, blij was, toen hij hoorde, aan welk gevaar hij ontsnapt was. Hij nam nu Doftari in zijn dienst en liet hem goed onderwijs geven. Hij zorgde verder, dat hij na enige jaren een goede betrekking kreeg en nu bracht Doftari het zo ver, dat hij na verloop van tijd een voornaam man was.

De kleine knutselaar

ZEILENDE SCHAATSEN

Is het niet leuk om met zo'n soort windmotor achter je aan over de ijsvlakte te jagen, zonder dat je jezelf eigenlijk behoeft in te spannen?

Die motor, die benzine noch olie verslindt, kun je gemakkelijk zelf maken.

Als hout gebruik je spar of den. Beide zijn goed.

Je hebt nodig twee lange latten die je aan beide uiteinden tegen elkaar aanschroeft via een hoekvormig blokje. Zie fig. B.

Het geheel krijgt een eivorm. Zie hiervoor A, dat de maten en vormen aangeeft.

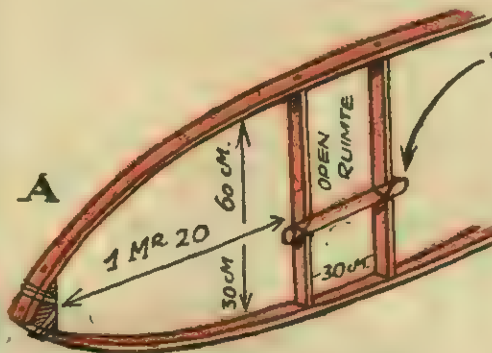
Op 1 meter 20 afstand van elk der punten schroef je een dwarslat van 90 cm. Tussen beide dwarslatten krijg je een opening van 30 cm. Op 30 cm hoogte (van onderaf gemeten) breng je een andere dwarslat E aan. Die sjor je vast.

Het gehele geraamte heeft dus een lengte van punt tot punt van 2 meter 70 met een grootste breedte in het midden van 90 cm.

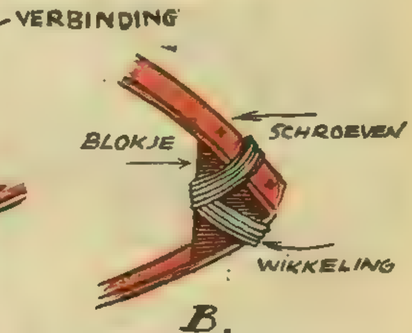
Nu moeten de delen aan weerszijden van de middenopening bespannen worden. Daar gebruik je grof neteldoek voor. Het middenstuk waar je met je rug tegenaan staat (zie A) blijft dus open.

Dit neteldoek kun je beschilderen naar eigen fantasie.

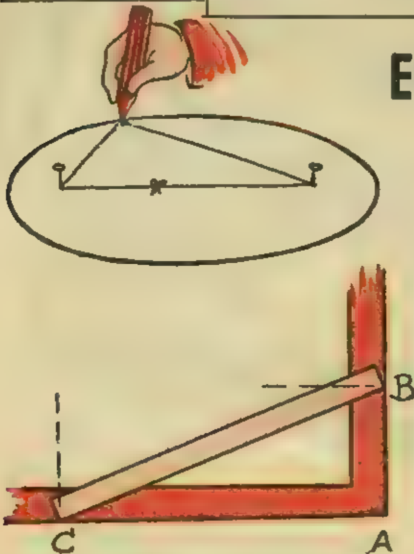

En als er een flink windje staat, schiet je met een vaart over het ijs.

De verschillende bewegingen en knepen leer je dan wel door de ervaringen die je opdoet.

EEN OVAAL MAKEN

Om een eivormige of ovale figuur te tekenen, heb je niets anders nodig dan potlood en touw en een paar spijkertjes. De spijkertjes sla je in een plankje, je legt er het touwtje omheen en met het potlood hou je het ene touwtje strak gespannen. Zie fig. A. De figuur die je aldus tekent is een ovaal of ellips.

Wat moet je nu doen wanneer je een ovaal wilt maken van een bepaalde grootte?

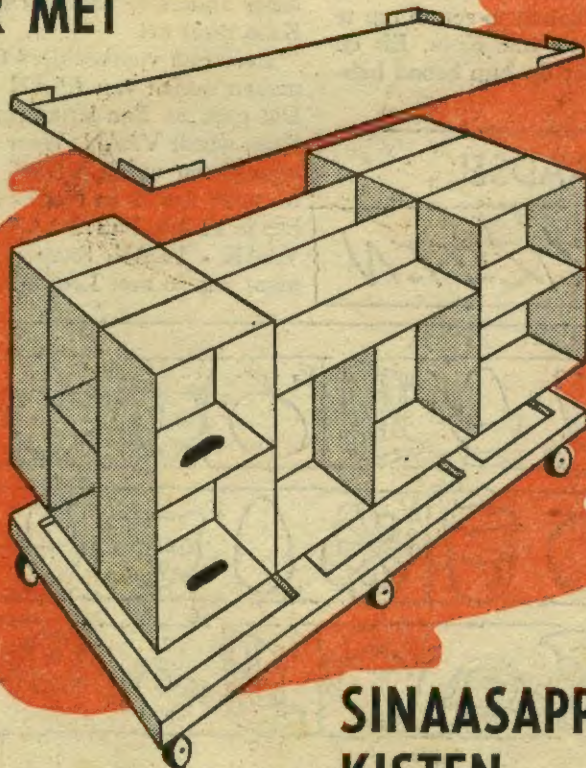
Dan neem je eerst een hoeklat. Fig. B. en op een kant van die hoek meet je precies de breedte af van je ovaal. Laten we zeggen AB.

Wanneer je nu punt B als punt van uitgang neemt en met een latje, dat precies de lengte van je ellips weergeeft, die afstand afmeet van B tot op het randje van het andere been van de hoek, krijg je de lengte AC. Die lengte AC geeft precies aan hoever de spijkers uit elkaar moeten staan. En de som van AC + BC is precies de lengte van het touw.

Een stel leuke dieren die we zo op het behang of een witte muur te voorschijn kunnen toveren. Natuurlijk moet de hand zich tussen de lichtbron en de muur bevinden.

HIER MET DIE SINAASAPPELKISTEN

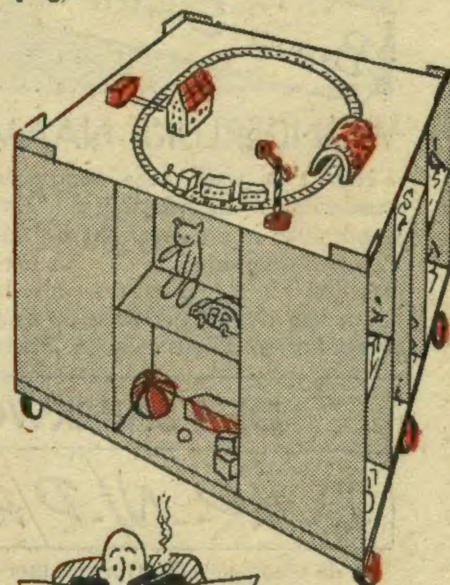
Met een stelletje sinaasappelkisten kunnen we voor kleine broer of zus niet alleen een leuke speeltafel maken, maar tevens een tafel waarin een boel speelgoed kan worden weggeborgen, zodra het bedtijd wordt.

Hoe de kisten opgesteld worden toont de tekening duidelijk. De middenstukken worden gevormd door halve kistjes. Onder en boven timmeren we een blad van triplex. Je kunt voor de bovenkant ook wel een plaat stevig hard karton nemen. De plaat onderaan voorzie je bovendien van een zestal kleine wieltjes, zodat je de speeltafel precies kunt heenrollen waar je haar wenst te hebben.

De verschillende vakken en latjes dienen natuurlijk om allerlei speelgoed in op te bergen.

Wie netjes wil werken, kijke zijn zusje of moeder eens extra-lief aan en dan komen er wel een paar leuke frisse gordijntjes voor de openingen.

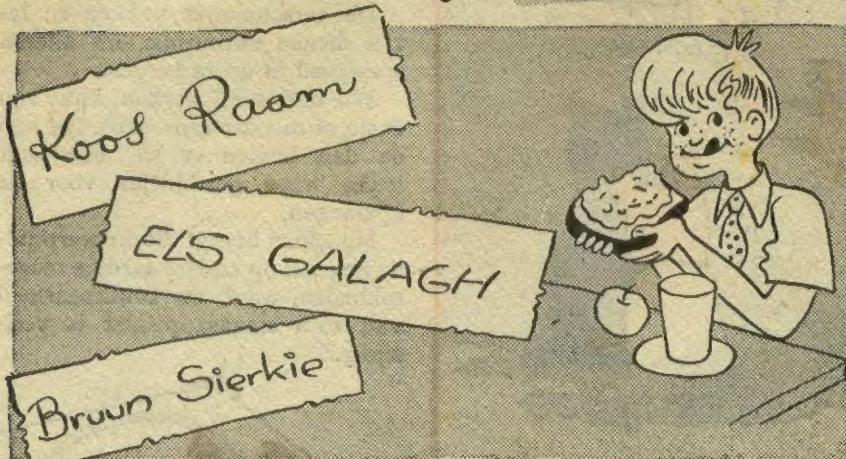
Misschien brengt dit ontwerp jullie nog wel op andere aardige mogelijkheden, want de bruikbaarheid van zo'n sinaasappelkist is veelzijdig.

Tot de grootste walvis-soorten behoren de blauwe walvissen. Volwassen exemplaren hebben een gemiddelde lengte van tweeëntwintig en een halve meter. Er bestaat echter een officiële opgave van de vangst van een blauwe walvis van achtentwintig en een halve meter, die, naar schatting, ongeveer 147.000 kg moet hebben gewogen. Dit exemplaar werd gevangens ergens ter hoogte van de Amerikaanse noordelijke kust en is vermoedelijk het grootste, waarvan men de vangst officieel heeft geboekstaafd.

WIE PUZZELT ER MEE?

WONDERLIJKE NAAMKAARTJES

Hier zijn weer eens een paar wonderlijke naamkaartjes. Het wonderlijke is dit keer, dat de namen van deze drie kinderen uit precies dezelfde letters bestaan als de naam van wat zij het liefst op hun brood lusten. Alleen zijn de letters natuurlijk anders gerangschikt. Alles wat jullie te doen hebben, is de letters van de naamkaartjes weer in een andere volgorde te zetten om te weten te komen wat Koos, Els en Bruun het liefst op hun brood hebben!

ONS SPREEKWOORDENRAADSEL

D- / KR--N / -P / H-T / W-RK / Z-TT-N

In de plaats van de streepjes moeten de juiste klinkers komen. Dus alleen klinkers invullen. De klinkers a, i en u komen er helemaal niet aan te pas. Het is dus niet zo moeilijk.

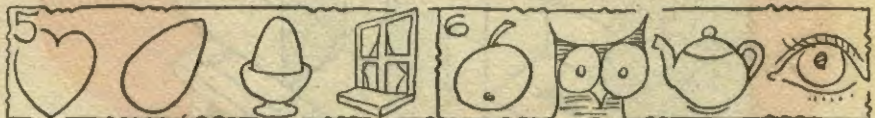
VERANDERRAADSEL

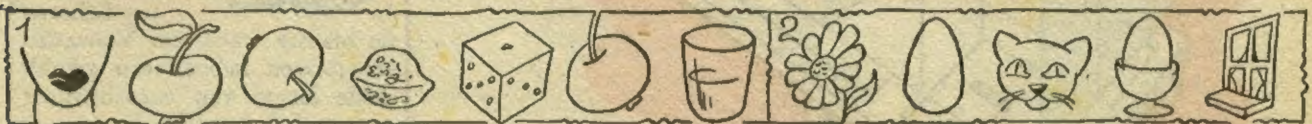
Kunnen jullie van het woordje Land het woordje Kaas maken door tweemaal een letter te veranderen? Natuurlijk kunnen jullie dat, want het is helemaal niet moeilijk!

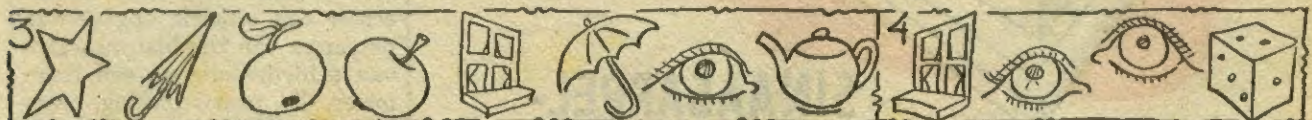
Op de tweede regel zet je dus een goed Nederlands woord, dat bestaat uit drie letters die ook in het woord land voorkomen plus één andere letter. Natuurlijk kies je voor die ene letter een letter, die je nodig hebt voor het woord Kaas. Op de derde regel verander je in dat nieuwe woordje weer één letter. En dan hoef je nog maar één letter anders te lezen en het woord Kaas staat er!

LAND
————
————
KAAS

Even een voorbeeldje? Goed. We maken samen van BAAN - VLAK. Dat gaat zo. Een letter veranderen: Baan wordt VAAN. Weer een letter veranderen wordt VAAK en als je nu weer één A in een L verandert, heb je VLAK. Dus: BAAN - VAAN - VAAK - VLAK. Snap je? Doe nu maar net zo met LAND en KAAS.

LETTERREBUS

In deze tekening stelt elke tekening een letter voor.

Elk tekeningetje betekent dus iets.

Als je geraden hebt, wát zo'n tekeningetje voorstelt, dan onthoud je daarvan *alleen de eerste* letter.

Alle eerste letters samen vormen een woord.

Het is heel gemakkelijk om de zes woorden, die hierboven staan, te ontcijferen.

Met dit alfabet van tekeningetjes kun je schrijven, wat je maar wilt.

Als je er geduld voor hebt, kun je zelfs hele brieven schrijven.

'n Leuk werkje voor een vrije middag, vind je niet?

1 maandag 4 rood
2 beker 5 keer

BEKERPUZZLE

Van links naar rechts:

1. De naam van een heel bekend sprookje. De hoofdpersoon er uit verliest haar glazen muiltje.
11. De mat of het tapijt op de trap noem je een . . . . .
12. De verleden tijd (enkelvoud) van sarren.
13. Het allerlaagste cijfer.
15. Meisjesnaam.
16. Afkorting van paardekracht.
17. Een vod.
19. Hij ging gauw . . een pond suiker.
20. Een houten loods.
22. Overal.
24. Deftiger woord voor mee.
26. Tegenovergestelde van ja.
27. Een soort kever.
28. Afkorting van Greta.
30. Niet dichtbij.
32. Meubelstuk, waarop je kunt zitten.
35. Afkorting van oost-west.
37. Muzieknoot.
38. Niet onder.
39. Je kijkt er mee.
41. Zegt de koe.
42. Langwerpig stuk chocola.
44. Zinken tobbe.
45. Een uitholling in de wand.
46. Plaats in Gelderland, waar veel eieren vandaan komen.
47. . . zeg je als je iemand beduidt stil te zijn.
49. De eerste letters van: en volgende.
50. Een bijzonder slim dier.
52. Een werelddeel.
55. Zelfde als 28.
56. Voertuig op twee wielen.

Van boven naar beneden:

1. Reeds.
2. Moeder kookt er soep in.
3. Komt van het varken en je koopt het bij de slager.
4. Minder dan twee.
5. Afkorting van prijs.
6. Boom.
7. Het land van oom . . . is een andere benaming voor Amerika.
8. Een drietal.
9. Bewoner van Edam.
10. Muzieknoot.
14. Je hoort er mee.
17. Jong van een schaap.
18. Mannetjesschaap.
20. Iets, dat is zoals bij de boeren noem je . . . . .
21. Voorwerp om water in te koken.
23. Gebiedende wijs van leggen. Hetzelfde woord gebruik je in de uitdrukking: de kippen zijn aan de . . .
25. Ander woord voor droog.
29. Een soort schilderij.
30. Ander woord voor huid.
31. Niet achter.
33. Zelfde als 39 van links naar rechts.
34. Knikkeren is een leuk . . . . .
36. Een van de dagen van de week.
38. Trekvogel, die veel op één poot staat.
40. Een dier, dat ook melk geeft (natuurlijk geen koe).
41. Een dringend verzoek.
43. Afkorting van postscriptum. Zet je onder een brief als je die al getekend hebt, maar nog even iets wilt meedelen.
44. Als je dit woordje voor een plaatsnaam zet, betekent het hetzelfde als in.
48. 'n Duw of stoot.
50. Een verzamelwoord voor alle dieren, die melk, wol, vlees enzovoort leveren.
51. 'n Spits, kort baardje.
53. Afkorting van meester.
54. Kade.

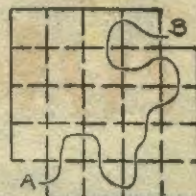
OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

DE KOP IN HET ZAND STEKEN

Men noemt dat ook wel: struisvogelpolitiek; dat wil zeggen: de manier navolgen, waarop een struisvogel handelt, zodra hij gevaar ziet. De uitdrukking betekent dan ook: gevaar niet willen zien, doen alsof er geen gevaar aanwezig is. Dat is een domme manier van handelen, want dan overvalt het gevaar je. Veel verstandiger en veel flinker ook is het gevaren recht is de ogen te zien en er dapper tegen in te gaan.

S	I	N	T
I	S	A	R
N	A	R	E
T	R	E	K
•	•	•	•
S	T	O	P
T	R	U	I
O	U	D	E
P	I	E	T

HOE MOET DE SINT GAAN?

SINT- EN PIET-PUZZLE

SINTERKLAASPUZZLE

STOPPEN	KRAMPEN
INDIAAN	ONLANGS
NEGENDE	LEUNING
TOETERS	AVONDEN
NEDERIG	AFVEGEN
INTREST	SPANNEN

De namen zijn: Sint Nikolaas, Pietermannen.

TRAPRAADSEL

1. d, 2. do, 3. dor, 4. dorp, 5. dorps.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!

.De jongens zijn ontmoedigd. Terneergeslagen zitten ze in een hut bijeen. Maar gelukkig, Maja komt hen opvrolijken.

Ze heeft een verrassing voor hen, maar ze mogen nog niet weten wat. De slimme Jim kruipt door een patrijspoort in de keuken.

„Dat zal de jongens smaken," glimlacht Maja, die met een geweldige taart bezig is. „En of!" grinnikt Jim uit zijn schuilplaats.

Met een ruk keert Maja zich om. „Jij ondeugende spion!" roept ze uit. Maar Jim is al weg. „Je kunt me toch niet krijgen," giechelt hij.

Maja doet of ze boos is, maar ze kan haar lachen niet inhouden. Ze vertelt haar kameraden, dat de taart de prijs is voor touwtrekken.

Er wordt nu over niets anders gesproken dan over de komende wedstrijd. Ned en Jim pochen er beiden op, dat zij zullen winnen.

't Is de volgende morgen erg ruw weer, maar de wedstrijd gaat door. Daro, Ned en Dan staan aan de ene kant, Bas, Sjel en Jim aan de andere.

De strijd gaat op en neer; de partijen zijn aan elkaar gewaagd. Het schommelen van het schip doet dan de ene, dan de andere partij wegglijden.

Bij een hoge golf laat Jim het touw schieten en Daro's groep heeft gewonnen. Ze vliegen naar de keuken. „Wij hebben gewonnen," roept Daro triomfantelijk. „Waar is de taart?"

Ja, waar is de taart? Zo juist lag hij nog op de tafel en nu is hij weg. Maja begrijpt er niets van en Daro kijkt opeens bezorgd. „Er moeten vijanden op het schip zijn, jongens," zegt hij.